

SLOVENSKI NAROD.

Štampa vsak dan, izvenemni ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 18 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od desetstopenne petit-vrate 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se navoje frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravištevno, na katero naj se blagovoltijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Carigrad 12. oktobra. Muktar paša poroča, da je celi vtorek trajala velika bitka. Rusi so z veliko močjo in 60. kanoni napali Turke a bili z izgubo 1200 mož odbiti.

Carigrad 12. oktobra. Oficijalno se poroča, da telegram iz Orhanja potrjuje, da je 9. t. m. prišlo v Plevno več turške pomočne vojske z živčjem. Rusi niso branili.

Peterburg 11. oktobra. Oficijalna depeša iz Gornjega Studna od včeraj javlja, da je bilo več uspešnih razgledovalnih bojov in da je bil odbit turški napad na rumunske rove pred Plevno. Turki so razdrli svoj most pri Silistriji. Trijamborni turški monitor je trčil pri Sulini na strelno podloženje in v zrak zletel.

London 11. oktobra. Reuter poroča iz Carigrada: Po poročilu Šefket paše od 9. oktobra je most čez reko Kemer pri Radomircih zopet narejen in od Turkov zaseden. Včeraj se je konjiška avantgarda divizije iz Orhanje pri Telisu zjediniła z oddelkom poslanim iz Plevne. Pot iz Orhanja v Plevno je gotov, zveza prosta, sovražnika nij nikjer videti. — Sulejman poroča 8. t. m., da je dva ruska napada na sotesko Kozlovico in na Venidjekiši odbil.

Gornji Studen 9. oktobra. Oficijalno. Manjši turški napadi na Koševo in pri Kadikiši so bili odbiti. Pri Kadikiši so večje turške vojne moči skupljene. Turki so zapustili 7. t. m. Kostanco in

Sudino. 8. oktobra so Turki pri Silistriji odprli ogenj iz baterij in ladij.

London 10. oktobra. Reuterjev bureau poroča: Vlada je ukazala garnizono na Malti zmanjšati.

Karajal 9. okt. Oficijalno. Muktar-paša je zapustil denes po noči skoro vse svoje pozicije, mej temi tudi Kiziltepe in se pomaknil nazaj. Rusi so obsedli črto Hadživali, Subotan, Kūbveran.

Galac 10. okt. Pri ustji Sulina je vsled boja turški parobrod razpočil in v zrak zletel.

Berlin 10. okt. Vladna „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ poroča, da je Rusija za zdaj na četrt leta s Kruppom naredila kontrakt, da mora on vsak mesec 350 najtežjih kanonov (torej skupaj 1050) za Rusijo liti. Vsled tega je on število delavcev pomnožil.

Svištovo 9. oktobra. („Presse“) Tukaj se vsa stanovanja popisujejo in za vojni glavni stan pripravljajo, ki se kmalu sem preseli. Pri Plevni se misli še zadnji poskušaj narediti, od katerega vspeha bodo odvisne druge naredbe zavoljo prezimovanja. Kadar ruske pomoči pridejo, pravijo, da se bode rumunska vojska nazaj pomaknila. Splošna upanja na uspeh pri Plevni niso velika, da si so rovi izkopani uže 30 metrov blizu do najvshodnejše turške redute.

Svištovo 9. oktobra. Pred Plevno je več col visok sneg. Turki poskušajo vsako noč male izpade.

Bukarešt 9. oktobra. Polk moskovski in druga artilerijska gardna brigada, sestavljena iz osmih baterij, so marširale tu skozi v Bulgarijo.

Zemun 9. oktobra. („N. W. T.“) V Srbiji je pesimistično mišljenje (?) o mogočih uspehih prihodnje vojne, da si ravno je Srbija zdaj bolj oborožena, nego v lanskej vojni.

Vojska.

Uzrok, zakaj mislijo Rusi glavni stan iz Gornjega Studna v Svištov preložiti je res le zdravstveni. Gornji Studen leži v nezdravem kraju. Car je dobil 14 dnij trajajočo mrzlico. Zdaj mu je odleglo. Svištovo leži bolj na hribu.

Iz Bukarešta se piše 8. oktobra: Vihar je tako velik, da je odtrgal in odnesel več slabše zamačkanih mostničnih čolnov dunavskega mosta pri Nikopolji. Drug dan je bil most popravljen.

Iz Moskve se piše: Povsod v Rusiji se zbira za ranjence, a nikjer več nego v svetej Moskvi. Povsod po ulici, pred cerkvijo, v cerkvi, so pušice za nabiranje. Po gostilnah hodijo lepe dame in nabirajo. V vagonu na železnici se nabira. Povsod se srečuje vojska.

Iz Carigrada se piše v „Observer“, da se Turčija na zimno bojevanje pripravlja. Naročila je zimske obleke za 600.000 mož. Novi polki se snujejo. In od kod denar za vse to v izžetj Turčiji. Angleži ga dajejo, ki so Turčijo najeli, da se bori zoper Ruse za sebe in za njih angleško kramarstvo.

Turkoljubni „Standard“ ima iz Sire telegram, ki poroča, kako so turški generali drug proti drugemu. Ejub paša nij hotel Mehemet Alija poslušati, ko mu je ukazoval prodirati proti Jantri. Pri tem je Ejuba podpiral Rifat paša, načelnik generalnega štaba Mehemet Alijevega. Proti Mehemetu pa so pri

Lutok.

Na naših gorah.

(Povest iz šestnajstega stoletja, spisal L'berius.)

IV.

(Dalje.)

Pri tej besedi potihne govorica, kajti krčmarju in baje tudi starejemu pivcu je bila neljuba beračeva družina. Štefan pa je tudi podpiral vina polno glavo in molčal in mlajši pivec tudi.

Zdajci se na široko vrata odpro in berač stopi v kočo, voščoč dober večer pivcem.

„Na, pojdi pit, Krokari!“ tako so namreč klicali gospodskega berača kmetje krog in krog, „potem pa skupaj kakovo uganemo. Ti veš gotovo novic polno torbo, vsaj ves svet prehodiš in prebrodiš,“ kliče pivec Podgorski in moli polno kupo beraču nasproti.

„Vsaj je res,“ pritrjuje krčmar, smejoč se in kaže svoje škrbaste zobe sosedom.

„Naj pa bode, da ne rečete, berač se je prevzel,“ pravi nekako ponosno prišlec, in postavi pol kupe pijače na mizo. A v tem trenutku zatoči tudi leskeč zlat po hrastovej mizi, kričeč: „Stražar, denes pa le pijače na mizo! Kedar ima Krokari denar, naj bode vesel dan, pa vina polne kupe.“

Krčmar kar zazija, zagledavši svetel, nov zlat in poželenje po njem se mu izbudi z nepopisljivo močjo, na drugi strani pa tudi misel, namreč, kje je dobil berač takov denar. Prisluzil si ga nij, priprosil tudi ne, sam peklenšček ga mu je moral prinesiti, ali pa je našel zaklad. Da, poslednje se ve, da bi bilo najbolje in brez greha.

„Gani se, gani, stražar! Moje grlo je suho in želja po vinu je velika,“ jekne zopet berač in vdari s koščeno pestjo po mizi, da zazvenkečejo kupe.

„Denes si pa petičen, Krokari?“ vpraša zdajci grajski Štefan, predramivši se, in pogleda zaničljivo na berača, kakor da bi

hotel reči: kaj bodeš neki reva raztrgana. Če imaš denar, Bog ve, kako je prišel v tvoje roke.

V tem trenutku stoje zopet napolnene kupe na mizi, a grajski hlapec porine svojo od sebe in podpre zopet glavo.

To berača razžali. „Pij, fantalin, moje vino, akoravno je beračev, ne škoduje ti ne, pošteno je plačano,“ kriči Krokari in postavi prazno prvo kupo pred se.

„Jaz si ga sam lahko kupim, če hočem, za krivoverski denar ga ne pijem in nočem piti,“ odgovori hlapec. Pivci se spogledajo, kajti umeti ne morejo, kam merijo Štefanove besede in kako bi se dale raztolmačiti.

„Molči, tepec!“ kriči zdajci razžaljen berač in vpre svoje srdite oči v soseda.

„Če molčim jaz, govore drugi in trdijo, da zahajaš k tistemu starcu v Podgorji, ki gotovo nij nič prida. Znano je, da je svoje dni spremljal glasovitega Jurija Kobilo.“

dvoru zopet drugi agitirali, tako dolgo, da so ga precej potem odpravili, ko je bil on Ejuba odpravil proč iz vojske.

Iz Cetinja se poroča, da je slavni ruski general in Slavjanoljub Fadejev v Črnogoro prišel. — Črnogorci delajo utrdbe na več krajih, katere so osvojili, zlasti zdaj, ko so čuli, da se Mehemet Ali postavi novejši vojski na čelo, katera pride zoper Črnogoro.

V Aziji se Muktar paša nazaj pomika. To je najboljši dokaz, da so v zadnji veliki bitvi Turki tepeni bili, kakor smo mi po ruskem oficijalnem in po poročilu angleškega lista „Daily News“ precej tačas sodili. Muktarjeva protivna poročevanja o turških zmagah in velikanskih ruskih izgubah so bile „ardahanske“ vesti, dogodki jih zdaj sami oméčejo.

Koristi sedanje vojske za Slovanstvo.

Dostikrat se celo v rodoljubnih krogih čuje, da bodo brez uspeha vse velikanske krvne in gmotne žrtve, katere použiva sedanja slovanska vojska, če se naredi premirje ali če Rusija ne zmaga. Da, res bi bile v tem slučaju brezuspešne vse te žrtve v očeh tistih, ki so navajeni računati samo z gmotnimi faktorji. Vse drugače se pa zdi tistemu, kateri natančneje promotruje gibanje cele Evrope v obče in Slovanov posebej, gibanje, katero je prouzročila slovansko-turška vojska.

Poglejmo tedaj, kakšne nasledke bi imela sedanja vojska, če bi se prav sedaj, kar pa nij nikakor verjetno, ne posrečilo svetej Rusiji namerjevano jugoslovansko osvobodjenje. Bodo li Rusi kedaj pozabili, koliko krvi so prelili na balkanskem poluotoku? Kri v boji za svobodo padlih junakov bo klicala neprenehoma na maščevanje. Tudi ruski narodni ponos bi ne prenašal dolgo tacega madeža na svoji časti. To vojskovanje je pokazalo Rusom, da imajo v vojnem oziru še dosti pomankljivega, kar bodo pa gotovo kmalu odstranili. Torej smemo za gotovo upati da bo Rusija, ko bi se tudi sedaj mir sklenil, gotovo zopet kmalu z uredenimi močmi Turčijo napala in tako Jugoslovane iz turških krempljev rešila.

Drugo, kar izvira iz te vojske je to, da se je Evropa s Slovani bolj seznanila.

Kaj bi rekel sedaj ruski profesor Sreznevski, kateri se je že leta 1843 v javnem govoru tako-le izrazil: „Je li davno, kar so govorili v Evropi o Slovanih; dvajset let je, ko je malokdo o njih pisal; deset let je, ko je še malokdo o njih presojevati hotel. A sedaj?“ Jaz pa pristavim: a sedaj v letu 1877? Sedaj so napolnjeni časniki vseh narodov skoraj samo s poročili o slovanskej vojski in s Slovani sploh. Poprej še večji del Evrope za Slovane v Turčiji vedel nij, sedaj so pa opisali razni poročevalci že vse njihove reve in nadloge, njihov značaj in naravo, njihove šege in navade. Skoraj vsa Evropa je izpoznala poštenost slovanskega prizadevanja in plemenitost tistih, ki so sloveli v „omikanem“ svetu za barbare.

Angleški državnik Salisbury piše v svojej knjigi: „Dva meseca s Črnjajevim v Srbiji“, da mora vsak, kdor se je imel priliko seznaniti s kakšnim ruskim oficijem, o ruskem narodu samo dobro misliti.

Največja korist za Slovanstvo je pa ta, da so se Slovani mej soboj natančneje za rodne brate izpoznali in da se je začela res pospeševati vzajemnost mej njimi. Ko se je pričel vstaneč, so podpirali vsi slovanski rodovi razun ekstraslovanskih Poljakov Bošnjake in Hercegovince s prostovoljci, denarjem in obleko. Lepo so se izpolnovali pri tem početji besede poljskega pesnika Wronicza:

Wspólnego rodu nie zabaczajcie
Wzajem sie bratnia dlonia wspierajcie.

(Skupnega rodu ne zametujte, vzajemno se z bratovsko dlanijo podpirajte.)

Žalibog, da baš Poljaki nijso hoteli čuti tega poljskega glasu. Koliko so se pa stopram sedaj za časa ruske vojske Slovani mej soboj približali. Češki narod je po svojih poslancih čestital Rusom pri začetku njihovega osvobojevalnega dela in Aksakov je odgovoril v slovanskem, da, v hyperslovanskem duhu. Koliko je bilo na Hrvatskem taborov in skoraj na vseh se je naglaševala tudi slovanska vzajemnost. Hrvatski sabor je čestital črnogorskemu knezu za sijajno vzetje Nikšića. To je precejšen napredek pri Hrvatih, ker znano je, da so ti nekako srpo gledali na vojsko, katero so bili začeli bratje Srbi. Tudi Slovenci bi bili radi kaj storili v tem oziru, ali jim nij bilo dovoljeno. Češki listi imajo še sedaj vsak

dan zaznamovane darove, katere prinašajo rodoljubni Čehi za ranjene Črnogorce.

Končno nas uči ta vojska, da Slovanu nobeden ne pomaga, če si sam ne. Skoraj vsa Evropa pozna sedaj tužno stanje slovanske raje na Turškem pa se še ne zmeni po primeri tistega levita v sv. evangelji. Ruski bratje so se postopili te velikanske naloge sami, ker druga Evropa jim ne pomaga, pač jih pa zavira. Tega prepričanja, da se Slovan nema od nikoder, razun od svojih bratov, pomoči nadejati, so že tudi prosti ljudje. Bivši oni dan v Karlovcu, sem šel pogledat k razpadlemu gradu, kjer stanujejo pribegli Bošnjaki. Pri tej priliki sem vprašal neko devojk, kdaj se bodo zopet v svojo domovino povrnili in odgovorila mi je: „kadar nas reši pravoslavni car“.

To so tedaj posledice sedanje vojske, posledice, ki imajo neskočno veliko korist za celo Slovanstvo. Kako lahko bodo napredovali duševno zjedinjeni Slovani zavoljo svojega ogromnega števila. Naj končam z besedami prvega zastopnika slovanske vzajemnosti, z neumrlim Kollarjem: „Slovansko življenje bode razširilo, kakor potop povsodi meje svojih korakov“.

S—n.

Stanje v Bosni in Avstrija.

Anglež dr. Ziemann, ki je bil šel v Sarajevo pregledavat stanje bosenskih ubežnikov, poslal je angleškemu listu natančno poročilo, iz katerega posnemlje list hrvatske vlade „Agr. Ztg.“ sledeče:

„Vsi tukajšnji konzuli so izrekli odločno, da beguncev nij pošiljati nazaj, kajti porta ne more izvršiti svojih obljubljenih preuredb. Vali in Konstant paša sicer dobro mislita, a stanje dežele je strašno, denarja nij nikjer vzeti, polja so neobdelana, delavci so se izselili, iz Štambula (Carigrada) ne dadó nič plače, niti za najpotrebnejše upravljanje ne. Dobro podučeni ljudje so mi rekli, da celó bosenski mohamedanci dvomijo, da-li še kedaj pridejo boljši časi ter po njih glasno tožijo. — 15.000 Bošnjakov so odposlali proti Črnejšgori, mej njimi najvišje uradnike iz Sarajeva. Okolo 1000 pa jih je ubegnilo od te vojske ter se zdaj klatijo po razbojniški po deželi, tako da celo cesta, ki drži proti Brodu, nij varna.

„Vali je mej vojsko porazdelil žandarme-

Zadnje besede, kakor gadi bič zadenejo berača.

„Laže, laže, ta hlapčon,“ kriči dalje berač in zahteva nove pijače.

Ko stopa pozueje stražar zopet s prazno posodo skozi vežo, prekriža tri pote sebe izmerico, da bi ne bilo kake nesreče, ko bi ta denar ne bil v resnici pošten in bi izhajal iz krivoverskih rok.

Nekoliko pozneje koračita od krčme po gozdu samotna človeka, grajski hlapec Štefan in stareji pivec, ter ugiblujeta različne stvari in uganeta posled, da isti duhoven iz Podgorja nij prida človek in berač tudi ne.

Pri razhodu pa šepne hlapec svojemu tovarišu še nekaj skrivnega na uho in položi palec na zijava usta, češ, naj molči, kakor zid še zdaj, dokler nij jasno vse.

„Ne bodi, ne bodi! To se razume,“ odgovarja kmet in zavije na stransko pot.

V.

Vsak človek je sodnik oster ali mehak, krivičen ali pravičen, poklican ali vsiljen. Ko

se snidemo s tujcem na prašnej cesti, ozremo se v njegov obraz, oči, osobo, hojo, obleko in še v druge malenkosti, ter sodimo iz prijaznega ali neprijaznega, lepega ali temnega pogleda, umetno postavljenih ali priprostitih besedij, ubožnejši ali dražji obleki, o tujčevem stanu, značaju, sploh o njegovi veljavi.

Koliko potov je ta sodba resnična, koliko potov ne, kolikrat se motimo in slepimo, ne vemo, in kako tudi?

Naš mladi pivec, znanec iz samotne krčme, Konrad Krivec, kakor se je imenoval sam popotnemu tovarišu iz Podgorja, tudi nij bil prost popisanih lastnostij, kajti že pri vstopu v krčmo, je urno premeril svoje tovariše z bistrim očesom in izrekel, se ve da, samemu sebi baje ne najboljšo sodbo o njih. Temu je morda pripisovati, da je s početka le malo govoril pri svojej pijači in le bolj opazoval in poslušal zgovorne sopivce.

Stoprv ko se zmračil in otide grajski hlapec, razveže se mu polagoma beseda.

Zdajci postavi krčmar temno stajalo na

mizo, na katero postavi brlečo leščerbo, ki le na pol razsvetljuje kočo, in čudno odseva v resnem obrazu, sivej bradi in temnej halji beračevej.

Konrad Krivec se torej pomakne bližje k svojemu sosedu, dvigne kupo, pogleda nekako ostro starcu v oko in pravi:

„Na zdravje prijatelj in na zdravje tvoje družine!“

Berač se zgane in strupeno pogleda tovariša izpod širokega pokrivala, dvigne kupo — a jo zopet postavi na mizo.

„Ali ne piješ zdravice, prijatelj, ali se pomišljuješ. Trči s svojim sosedom, ki ti nij tako tuj, kakor se ti dozdeva!“ povzame precej glasno in nekoliko osupnen Krivec.

„Prijatelj, jaz svojih nemam, na svoje zdravje pa ne pijem, ono nij vredno požirka vina, in tebe in tvojega mišljenja ne poznam, torej ne zameri!“

„Svojih nemaš?“ vpraša Krivec in še ostrejšo pogleda starca.

Berač ne odgovori temu vprašanju, temuč

rijo, da bi varovala disciplino in red. Tudi prijatelji turški, kateri dobro poznajo vse razmere, so mi zatrdili, da turške zmage samo pospešujejo konec turške države. — Od Carigrada se poroča, da se uže vračajo begunci. Jaz pa sem propotoval vso zemljo in velikemu veziru tudi povedal, da sem komaj petdeset rodovin našel, katere so se bile uže pred nekaterimi meseci povrnila, a to so bili največ katoličanje. Angleški diplomatični agent v Banjaluki tudi to vest potrjuje. A temu protivna novica celo poroča, da je minolega meseca pobegnilo iz livenskega okraja zaradi krvoločnega proganjanja do 200 ljudij. Vstaši so me naprosili, naj naznanim porti za prvi pogoj njihovej vrnitvi, da postavi ali krščanskega guvernerja ali pa krščansko vojsko v Bosno. Obiskal sem tudi vstaški tabor; vojakov imajo zdaj toliko, kolikor nikoli prej ne, dobili so nedavno tega pomoči in streliva. — Jaz sem jih prosil, naj za sedaj ostanejo mirni. — Béda mej begunci je neznano velika; mrzlo in mokro vréme jih bode mnogo ukončalo.“

To izvestje nepristranskega Angleža je vendar nov in važen dokaz, da nij mogoče drugače, nego da Avstrija zasede Bosno in enkrat red stori v tej rodovitnej sosednjem zemlji. Do tega bode tudi prišlo, ker drugače mogoče nij, — ako se ta zemlja ne privoščí Srbiji.

Take razmere v naši najbližnji sosesčini in preverjenje, da Turčija nij več zmožna boljših ustvariti, so gotov dokaz, da je istina, da se Rusija bori za vso Evropo, da je ruska vojna stvar, stvar človečnosti, civilizacije. Kakor brž se pa to izpozna, dolžna bi bila naša država skupno z Rusijo delati za veliki cilj kulturni, in mi nijsmo še obupali, da na zadnje še do tega pride.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 12. oktobra.

Državni zbor je v zadnji seji imel v posvetovanji novo postavo o davku na narejanja žganja in špirta. Davek žganjarski bode nekoliko povišan, čez pet let pa se nova sistema naredi.

Na **Dunaji** delajo nad obnovenjem trgovinske zveze z Nemčijo pa ne morejo pogoditi se. Nemčija terja visoke cene na vino, živino in žito. Tudi pogajanje z Italijo neče do ugodnega rezultata priti.

pomakne pokrivalo globočje na oči, zre nepremakljivo pred se v leščerbo, ki gori z velikim vtrinkom in dela široko senco na lesenej steni.

Ta trenotek porabi tujec, da še skrbnejše opazuje berača in naposled, kakor da bi se prepičal svojega mnenja in si hotel ponoviti nekov mračen spomin iz minolosti, potegne z desnico po čelu in pravi:

„Prijatelj, ako nemaš nikogar drugega na svetu, trči na pogubo krivoverstva in njegovih oznanjevalcev, ki ga razširjajo po deželi!“

Strupen pogled iz beračevih očí prodere zdajci mladeniča, pogled, v katerem se je bralo z jasnimi črkami zapisano: gotovo si tudi ti izmeji istih in hočeš zakrivati s tem svoj zaničljiv stan. Berač dvigne kupo potem in trči, da glasno zazvoni po koči ter postavi prazno posodo na mizo.

„Ali si vedno pil s takim veseljem na

Opozorujemo naše bralce, ki tudi nemške liste v roke dobodo, da v novjšem času mej vrstami in tudi včasih jasno celo uže konservativni „*Vaterland*“, ki je po Slovenskem bolj razširjen nego zasluži, protirusko, protislovansko piše in se za neko angleško zvezo poteza, ki bi bila Slovanstvu smrtonosna.

V **ogerskem zboru** je bil Helfy interpeliral, ali ne bi vlada hotela predložiti posameznosti o stvari erdeljske. Minister Tisza je na to v seji 10. oktobra odgovarjal in rekel, da one vesti, ki so trdile, da je bila to notranja revolucija, nijso resnične; on varuje tudi pravico, v takih slučajih protivno postopati, in odreka predlaganje posameznosti, ker je stvar pred rednimi sodniki. Preiskava bode pokazala od kod in zakaj je orožje bilo. Dozdaj je bilo 2000 pušk in 3 kovčegi dinamita konfiscirano, osem ljudij zaprtih. Sicer se nij nič izrednega storilo.

Magjarski „Egyertertes“ poroča, da so prišla v Erdelj pošiljanja „šampanjca“. Ali v steklenicah je bil smodnik namestu vina.

Vnanje države.

Da **Srbija** stopa zopet v soboj proti divjaku Turčinu za osvobojenje svojih krščanskih bratov. Jezi naše nemške turkoljube silno. „N. Fr. Pr.“ v svojem uvodnem članku zadnjo sredo Evropo kliče na pomaganje, in zlasti Avstrijo hujska, naj ne dovoli Srbiji dela, kar Turki nam bodo to hudo zamerili! Zastonj! Večina prebivalstva avstro-ogerske monarhije srbsko orožje blagoslovja in nij mogoče, hvala Bogu, da bi uslišani bili magjarski in nemško-judovski dunajski hujskači zoper srbske brate naše.

Iz **Carigrada** se poroča, da je sultan ob priliki bairam-praznika nagovoril vojaše in jim dejal, da upa kmalu končati vojno na korist Turčije in potem se bodo vojaki vrnili domov, da z delom nadomeste izredno velike izgube.

Francoski minister Fourtou je v ministrskem shodu baje rekel, da on upa večino poslancev dobiti za vladno stranko...

Gambetta je govoril v zboru več nego 6000 oseb in rekel: Občna glasovanjska pravica je v nevarnost. Brez nje pa nij mogoča močna vlada, a ž njo je vsaka revolucija nemogoča. Gambetta je Grévya postavil kot naslednika Thiersu, a on sam hoče biti le zastopnik demokracije. Gambetta je trdil, da pride 400 republikancev v zbornico namesto dosedanjih 363.

Brogie je 9. t. m. govoril v nekem shodu, kjer je admiral Touchard volilcem priporočal, in dejal, da gre le za konservatizem in radikalizem, za maršala ali za Gambetto. Thiers in Grévy so le maske, za katerimi se Gambetta skriva.

Iz **Azije** se poroča, da so rodovi Mutuali in Ausarie na Libanonu spuntali se zoper Turke. Prvi teh rodov so mohamedanski razkolniki, šijiti, močno sovraženi od sunitskih

enake zdravice prijatelj, kakor zdaj?“ vpriša zopet Krivec.

„Če hočeš vedeti vse, povem ti,“ odvrne berač razgret obile pijače. „Da, vedno sem pil, kar sem se prepičal hinavščine in goljufije teh hudičevih sleparjev Lutrovih.“

Mladenič se vgrizne pri teh besedah v ustnice, nekoliko zarudi, kar pa berač ne opazi, ter nadaljuje:

„Kaj ne, od tistega časa, kar vam je izginila hči in se skrivoverila, ter postala farjeva nevesta?“

„Molči, mladič! Kdo ti je rekel?“ kriči zdajci berač in srdito meri svojega tovariša. „A povem ti, od tistega časa pijem vedno na prokletstvo luteranstva, kar hoлим z grjačo od hiše do hiše.“

„In na tistega pridigarja gorjé, morate reči, jaz uže ne vem več, kako so ga klicali,“ odgovori Krivec in napolni izprazneno kupo.

(Dalje prih.)

Mohamedanov, t. j. Turkov in Arabcev. Drugi, Ausarie, so poganje in jih je 150 000. Torej tudi proti tem se mora sultan boriti.

Domače stvari.

— („Slovenski Narod“) je bil včeraj na ukaz c. kr. državnega pravdnštva **konfisciran** in sicer zaradi daljšega članka o znanej magjarske zaroti in o nasprotji magjarskega in slovanskega zadržanja v Avstriji.

— (V ljubljanskej čitalnični restavraciji) bode vtorek 16. t. m. ob 10. uri zvečer razdelitev dobitkov iz kegljanja na korist pogorelcem v Kompoljah. Do denes se je kegljalo 2000 serij. Ker še tri dni traja kegljanje, vabi odbor za enkrat vse dobrotnike, da pošljejo še novcev v ta namen, dobre kegljalce pak opozoruje na to, da so dobitki res krasni, in jih je 11, v skupnej vrednosti 280 gld., vrhu tega 2 šaljiva dobitka za največ 9 in za največ serij. Ta večer bode tudi vojaški koncert v isto korist, torej je pričakovati prav zabavnega večera ter izdatnega dohodka pogorelcem. Vstopnina za ta večer je 20 kr. Začetek koncerta ob 1/2 8. uri.

— (Kranjski in primorski gozdariji) imajo občni zbor svojega društva 15. oktobra v Bledu pri Petranu. 16. narede izlet v Jelovico, na bohinjsko jezero in na savični slap. 17. je zborovanjska seja pri Petranu.

— (Iz seje deželnega odbora Kranjskega 6. oktobra t. l.) Predlogom dotičnih krajin in okrajnih šolskih svetov primerno pritrdil je deželni odbor, da se podeli služba nadučitelja v Litiiji dosedanjemu učitelju Antonu Kunšiču v Trebnjem, učiteljska služba v Planini (Stokendorf) Črnomeljskega okraja pa učitelju K. Kristofu, ter da se učitelj Janez Uršič v Tujnicah definitivno potrdi v tej službi. — Dalje je deželni odbor pritrdil, da se ljudska šola v Trnovem, okraja Bistriškega, isto tako šola v Žužemberku razširi v trirazredno šolo ter na vsakej teh šol namesti še en učitelj. — Izpraznjeni službi paznikov v deželnej posilnej delavnici podelil je deželni odbor Ignacij Knafelcu, dosedanjemu pomočnemu pazniku in pa Val. Vrančiču, pazniku pri c. kr. finančnej straži na Reki.

— (Iz velikih Lašč) se nam piše: Da so naš sivobradati Triglav in njegovi tovariši, Grintovec, Kočna itd. uže nekaj dnij se snežno kapo obdani, to čutimo še celo mi na laškem holmu, dasiravno smo celih 5 ur od Ljubljane oddaljeni, dokaz, da omenjeni „kranjski naravni vojščaki“ — „mrzlo sapo“ dihajo. Pa to nič ne dé, naj bode vreme kakoršnokoli hoče, vsaj naš kmet je tako vse pridelke poljske spravil v svoja žitna predala, ki so letos vendar malo bolj napolnena, nego prejšnja leta. — I no, naši stolpi so uže tudi končani, čeravno ne simetrično zidani. In pa tistih „živih barv“ se tudi ne bi pogrešalo — če bi jih prav ne bilo.

— (Nove orglje) v Kamniku v frančiškanskej cerkvi je ta dni izdelal ljubljanski orgljar France Goršič. Strokovnjak v glasbi in orgljanji, pater Angelik Hribar, hvali v „Slovenču“ Goršičovo delo kot na vse strani izvrstno in imenovanega domačega umetnika priporoča vsem slovenskim faram.

— (Rojanska čitalnica) vabi na veselico, katero napravi v nedeljo, dne 14. oktobra ob pol sedme uri zvečer. Sporedje: Tombola, igra „Uskok“, po igri večerna zabava.

Ker se s to veselico odpre zimska sezona, na-
dehati se je obile udeležitve. Odbor.

— (Naznanilo novega šolskega leta) podkovske in živinozdravske šole v Ljubljani. Novo šolsko leto se začne 5. dne prihodnjega meseca novembra, to je, v ponedeljek po vseh Svetih. Kdor želi v podkovsko šolo sprejet biti, se mora izkazati: 1. s spričalom, da se je pri kakem kovaču za kovaškega pomočnika (ksela) izučil in da je sposoben učiti se podkovstva bolnih in sicer na pačnih kopit, 2. z domovinskim listom, 3. s spričo svojega fajmoštra, da je poštene obnaše, in 4. da zna vsaj slovensko brati.

— (Iz Črnomlja) se 5. oktobra piše „Slovenca“: Duo si faciunt idem. Poročali ste, da sta bila litijski zdravnik dr. Eržen in lekarničar obsojena zaradi surovosti, ki sta jo uganjala po volitvah za deželni zbor. Tudi naš učitelj Anton Jeršinovič je v preiskavi zaradi kupovanja glasov pri zadnjih volitvah za deželni zbor, a še vedno opravlja posel c. kr. okrajnega šolskega nadzornika; ko je bil pa pred nekaj leti učitelj Stanonik iz Starega trga pri Poljanah zavoljo volitev za kupčijsko zbornico v preiskavi, bil je nemudoma kot ud c. kr. okrajnega šolskega sveta suspendiran.

— (Iz Poljanske doline) na Gorenjskem se nam piše 9. t. m. Pretečeno nedeljo zjutraj in uže prej po noči je bil zopet sneg zapadel tu okolo stoječe gore in napravil velik hlad, ki bo zelo škodoval dozraj še ne spravljnim jesenskim pridelkom.

— (Da krava ne brca.) Piše se nam: Ko je bil zadnji živinski somenj v Kranji, je nekdo kupil kravo, a je sumil, da krava nij „brez tadvā“ (brez napake), kakor je prodajalec zatrjeval. Ko je kravo pošteno plačal, pravi prodajalcu: No, zdaj mi pa vendar po pravici povej, ali ima krava kakov „tadev“ ali ne! vsaj je zdaj uže tako vse eno, ker je krava uže plačana. Prodajalec se malo namuzne in pravi: Druzega nema, samo brca rada. — O, to pač nič ne de, če družega pogreška nema, mene ne bo brcala, pravi kupec. Jaz znam to narediti! Vsi radovedni, kako je to treba narediti, ga prosijo, naj jim pove. Kupec počene h kravi, ter jo prime za vime in reče prodajalcu enako storiti od druge strani. Ko prodajalec uže tudi čepi, mu reče kupec: No, zdaj pa denar, ki si ga za kravo potegnil, predeniva iz rok v roko pod vimenom, pa te ne bo nikoli nobena krava več brnila, jaz sem tudi tako na somnji naredil. Ko prodajalec kupcu denar pod vimenom v roko da, misleč, Bog ve kako copranje se vrši, kupec z denarjem vstane, ter ga spravi in smeje se reče: No, zdaj pa mene ne bo več brcala — in otide. Prodajalcu je pa krava ki jo je brez „tadvā“ prodal, zdaj s „tadvom“ ostala.

— (Umor.) Iz Trsta se nam piše: Kočijaž Ivan Snebel, okolo 40 let star, je imel doma sè svojo ženo in taščo prepri. V soboto po poludne pride domov, ko je bila baš samo tašča, žena 55. let, doma. Ta se zapre pred njim, a on razbije dveri ter jej zadá z nožem 7 ran v spodnje dele telesa in drugod, potem pa otide k izvoščeku Cimadori v via della Cassa. Starka je za pol ure umrla, morilca pa so takoj prijeli in izročili sodniji.

Kazne vesti.

* (Mlad obešenec.) 9letnega dečka, ki je v nedeljo po Pragi prosjačil, je policija za-

prla. Po triurnem bivanju v ječi, je fante sklenil obesiti se, in je tudi svojo namero takoj uresničil; namestu vrvi mu je bila dobra rutica. Na srečo je kmalu potem prišel stražar in rešil mlademu paglovcu življenje.

* (Opeharjeni tatovi.) V davkarski urad v Lugosu so v noči na 4. t. m. ulomili tatovi, a dekla nekega uradnika, ki jih je bila opazila, skočila je skozi okno na ulico in hitela naznanit mestnej straži. Tatovi so se prestrašili in pustili nedotaknjeni dve Wertheimovi kasi, a vzeli so s soboj samo majhen železen zaboj, v katerem je bilo — česar gotovo niso mislili — 5000 živinskih izkazov.

* (Žena v 106. letu) živi baje v Lutonu, na Angleškem, ter je še prav vesela in čvrsta. Dve nje hčeri so v Londonu ter ima jedna 78, druga 66 let. Dve njiju sestri in trije bratje — vsi trije vojaki — pa so umrli.

* (Smodnik) se je v fabriki v Tergu-šoru pri Ploještih užgal, vse vkup je raztreščilo se, — 16 vojakov je ubitih, za Bulgarijo k vojski namenjeni smodnik pa uničen.

* (Oplenjen vlak.) 18. p. m. je prišlo 13 maskiranih razbojnikov na postajo Big Springs Pacific železnice v Ameriki ter so jo popolnem vzeli, a potem so nataknilo rudo luč. Ko je vlak prisopihal, izstopi konduktar, da bi vprašal, kaj luč pomeni — a prijeli so ga takoj in povezali. Tako so stori-
lili z voditeljem in kuriteljem mašine, zatem pa so oplenili najprej iz ekspresnega voza 65.000 dolarjev v zlatu in 500 dolarjev v papirju. Tudi potniki so morali lupežem dati 2000 dolarjev in 4 zlate ure. Tovorni vlak pa je zapodil razbojnike, ki so, pogasivši ogenj v mašini, — utekli. Kdor jih zasači in vrne plen dobode od ravnateljstva železničnega 10.000 dolarjev.

* (Glad v Indiji) je — kakor je uradno izračunjeno — umorila 750.000 ljudi. Uboštvo po tamošnjih krajih pa vedno še raste. Angleži bi bili lahko poslali v tamošnje svoje pokrajine pomoči, da so darovali podpore, ki so šle v Turčijo — svojim podložnikom.

Tuji.

10. oktobra:

Evropa: Lavrencić iz Grada. — Deisinger iz Loka. — Oblak iz Dolenjskega. — Matajec iz Stražišča. — Neuman iz Dunaja. — Trajer iz Trsta. — Reuther iz Dunaja. — Neuner iz Celovca. — Maličič: Elvenich iz Frankobroda. — pl. Gozani iz Kranja. — Giegl iz Dunaja. — Resnik iz Trsta. — pl. Herman iz Grada. — Oter iz Dunaja. — Schouta iz Fuja. — Modrušan iz Karlovca. — Gade iz Hamburga. — Pri Zamorci: Hartman iz Štajerskega. — Jenitzer iz Zagreba.

Dunajska borza 12. oktobra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	63	gld.	55	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66	"	—	"
Zlata renta	74	"	—	"
1860 drž. posojilo	109	"	—	"
Akcije narodne banke	832	"	—	"
Kreditne akcije	203	"	50	"
London	119	"	20	"
Napol.	9	"	55 1/2	"
C. kr. cekini	5	"	71	"
Srebro	105	"	—	"
Državne marke	58	"	90	"

Pri založniku H. Ničmanu so na svitlo prišle in se uže dobivajo kuharske bukve pod naslovom:

„Slovenska kuharica“, ali navod, navadna in imenitna jedila okusno kuhati.

Spisala in na svitlo dala

Magdalena Pleiweisova.

Da so bukve „Slovenska kuharica“ občinstvu jako prijubljene in koristne, dokaz temu je urna razprodaja prvega natisa, ker je pa drugi natis pomnožen in popravljen z novo in staro mero, upamo, da bodo naše slovenske kuharice radostno po njih segale. (222—3)

V „Narodnej tiskarni“ v Ljubljani je izšlo in se dobiva:

Trije javni govori.

Govorili prof. Fr. Šuklje, Iv. Tavčar in prof. Fr. Wiesthaler v Ljubljanski čitalnici. 8° 9 pol. Cena 30 kr.

Prememba stanovanja.

(301—1)

Lovrenc Zdešar,

stanuje od denes naprej v svojej hiši v mestu, na starem trgu št. 12, kjer bo de tudi gostilno „pri vinskem grozdu“ sam oskrboval.

Naznanilo.

Podpisani se priporoča p. t. občinstvu za izdelavo najmodernejših oblek,

iz vsakovrstnega blaga lastne zaloge, tudi prodaje narejeno obleko, fino izdelano, po najnižej ceni pri solidnej potrebi.

Janez Potočnik,

iz delovalec oblek, na Klancu št. 61 v Kamniku.

(302—1)

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

30 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila odravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prane, i na jetrah; žlez, naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlate žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolj, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svētnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle-
smart, Markize de Bréhan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje nastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Na Dunaji, 13. aprila 1872.

Prešlo je uže sedem mesecov, odkar sem bil v brezupnem stanju. Trpel sem vsled prsnih in čut-
ničnih bolečinah, in sicer tako, da sem od dne do dne vidno gnil, in to zapretilo je dolgo časa moje študije. Čul sem od Vaše čudapolne Revalescière prišel sem jo rabiti in zagotovim Vas, da se čutim po mesečnem užitku Vaše tečine in okusne Revalescière popo nem zdrav, tako, da brez najmanjšega tresenja morem zopet pisati. Zaradi tega priporočam vsem bolnim to primerno prav celo in okusno hrano, kot najboljši pripomoček, ter ostanem Vaš uđani

Gabriel Teschner,

služatelj javnih višjih trgovskih šol.

Pismo visoko plemenite markize de Bréhan.

Neapel, 17. aprila 1862.

Gospod! Valed neke bolezni na jetrah bilo je moje stanje hušjanja in bolečin vsake vrste sedem let sem strašno. Nijsem mogla niti čitati niti pisati, tresle so se vse čutnice na celem životu, slabo prebavljenje, vedno nespanje, ter sem trpela vedno na razdraženi čutnici, katero me je sem ter tja preganjalo in me ne jedni trenotek na miru pustilo, in pri tem bila sem melanholična najvišje stopinje. Mnogi zdravniki poskusili so vse, brez da bi moje bolečine zljajšali. V polnej obupnosti poskusila sem Vašo Revalescière in sedaj, ko jo uživam tri mesece, zahvaljujem se bogu. Revalescière zasluži največje hvalo, pridobila mi je zopet zdravje i me stavila v stanje, da morem mojo društveno pozicijo zopet uživati. Dovolite gospod, zagotovjenja moje prisrčne hvalečnosti in popojnega spoštovanja.

Markize de Bréhan.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenju, nespanju in hušjanju.

St. 75.877. Flor. Köllera, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanju dušnika, omotici in tišcanju v prsih.

Revalescière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na oem, ko pri zdravilih.

V prodajnih puščah po pol fanta 1 gold. 50 kr., 1 fant 2 gold. 50 kr., 2 fanta 4 gold. 50 kr., 5 fantov 10 gold., 12 fantov 20 gold., 24 fantov 36 gold.

Revalescière-Biscuiton v puščah in Revalescière-Chocolatée v prahu 12 tas 1 gld. 50 kr., 24 tas 2 gld. 50 kr., 48 tas 4 gld. 50 kr., v prahu 24 tas 10 gld. 50 kr., 48 tas 20 gld. 50 kr.

Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wals-
teggasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih zdravju in specerjskih trgovini; tudi razpošilja du-
njansk hiša na vse kraje po poštnih nakazilih ali povzejih. V Ljubljani Ed. Št. J. S v o b o d a,

lekar pri „zlatem oriu“, v Reki pri lekarju J. Pro-
dani, v Celovcu pri lekarju Birnbacherju, v
Spjletu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri
lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Rocca-
ta J. Hirschju, v Zadru pri Androviču. (138)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.